

HUDEBNÍ ROZHLEDY 08

2017 / ročník 70 / cena 50 Kč

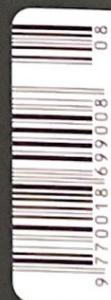

marina samson-primachenko

Lohengrin v národním divadle

johann sebastian bach

mezinárodní houslařská soutěž

mezinárodní houslařská soutěž Věnceslava Metelky

Praha, České muzeum hudby, Lichtenštejnský palác

Rafael Brom

Společnost Věnceslava Metelky o. s., která v novém společenském klimatu převzala pořadatelství bývalých domácích houslařských soutěží, uspořádala od roku 1979 již pět mezinárodních klání. Zakladatelskou osobností byl mistr houslař Jaromír Joo, člen Kruhu umělců houslařů, a protože působil v Náchodě, stala se soutěž hrdou záležitostí nejen pořádající společnosti, ale také jmenovaného města. Tam setrvala až do roku 2012. Zakladatel této nejen odborné, ale velmi široce pojaté společenské události už nežije, a tak se zodpovědná společnost rozhodla přenést ji do hlavního města (31. 5. – 3. 6. 2017), kde získala jako spoluorganizátory Národní muzeum, které nabídlo prostory Českého muzea hudby, jež má pro tuto událost, jak se i potvrdilo, velmi příhodné zázemí s prostorem pro početné publikum, pro koncertní vystoupení i pro přednáškovou složku soutěže. Současně zde našli svůj reprezentativní prostor i soutěžící houslaři, kteří se dokonce dočkali hudebního doprovodu při své soutěžní řezbě houslové hlavice.

Specifity soutěže, jak je v rozhovoru zmínili patron události, houslista Jaroslav Svěcený, reprezentant Společnosti Věnceslava Metelky Dalibor Bzírský a konečně i ředitel soutěže mistr houslař Jan Baptista Špidlen, odlišují českou mezinárodní soutěž od těch zahraničních v několika ohledech. Jednak se jedná o soutěž, která záměrně, řekněme, odhalila své karty. Není anonymní, což znamená, že hodnotitelé od počátku vědí, čí nástroj mají v rukou. Ostatně škarohlíď vždycky tvrdili, že odborníci rozhodně vědějí, která práce komu patří. Stejně hovoří i legenda o znalec, sběrateli a milovníkovi houslaři Tarisiově, ovšem pravda je, že ten měl všechny známé a později slavné nástroje v rukou, než se jich zbavil, a které zase kupoval zpátky, neboť srdečně sběratele mu tak velelo. Ovšem veřejné hodnocení se týká jen řemeslné stránky nástrojů – tónová soutěž je anonymní a přehrávání nástrojů v sólové hře a ve hře s doprovodem klavíru probíhá za plentou.

A proběhlo v Sále Martinů Lichtenštejnského paláce na Malostranském náměstí, kam si každý z dvaceti soutěžících z druhého kola soutěže odnesl pochodem Karmelitskou ulicí svůj nástroj sám. Přehrávání nástrojů se zhostil primář Wihanova kvarteta Leoš Čepický. Další specifikum – samozřejmě už od počátku této soutěže známé – je to, že každý houslař, který se zúčastní a osobně odevzdá svůj nástroj, vyřezává na místě a na veřejnosti houslovou hlavici, která je rovněž předmětem soutěže. Limit pro tuto činnost je jeden den, tedy 12 hodin, protože v noci se už nepracuje. Další odlišnost od standardu je to, že od roku 2012 – tedy od čtvrtého ročníku, se účastní hodnocení také každý soutěžící. Pořadatelé tvrdí, že tak přebírají spoluodzodpěvnost za výsledky. Specialisté porotci, letos ve složení mistři houslaři Patrick Robin (Francie), Peter Bear (Anglie) a Silvio Levaggi (Itálie), plně roli mentorů a průvodců hodnotitelů. Další specifikum tkví v zapojení publika, které uděluje svou cenu podle svého uvážení po prohlídce po celou dobu akce vystavených soutěžních nástrojů. Průběh hodnocení není ovšem tak prostý, jak bylo naznačeno, a pracovníci u počítáče měli hodně co dělat – první hodnocení porotou vybralo z proměnlivého množství původně stanovených 40 nástrojů (množí přihlášení odstoupili) 20, které postoupily do druhého kola. Poprvé je hodnotila porota, podruhé všichni soutěžící (kromě svého). Další hodnocení – jako předešlé dvojí – se týkalo houslových hla-

Absolutní vítěz soutěže, Piotr Pielaszek (Polsko), jemuž předává Cenu Jaromíra Joo za nejlepší hlavici předseda Kruhu umělců houslařů, člena AHUV, Karel Vávra.

vic. Třetí dávka hodnocení byla věnována tónové kvalitě nástrojů. Výsledková listina je následující:

Celkové výsledky (nástroj + hlava + zvuk) tedy umělecko-řemeslné zpracování, hodnocení hlavice a tónová kvalita nástroje:

- **Piotr Pielaszek** (Polsko), 40.000 Kč, uděluje **Entente des Maitres Luthiers et Archetiers**
- **Václav Pikrt** (Česká republika), 30.000 Kč, uděluje **LARK (Group) Limited**
- **Lison Bettler** (Španělsko), 20.000 Kč, uděluje **Národní muzeum**

Výsledky soutěže hlavic, vítěz získává **Cenu Jaromíra Joo za nejlepší hlavici**, 27.000 Kč a prototypní materiál na novou hlavici od firmy **FLAMEMAPLE**:

- **Piotr Pielaszek** (Polsko), uděluje **Kruh umělců houslařů**
- **Marianne Beatrice Jost** (Itálie)
- **Lison Bettler** (Španělsko)

Výsledky nástrojů (umělecko-řemeslné zpracování nástroje), vítěz získává **Zlatou medaili za nejlepší práci**:

- **Lison Bettler** (Španělsko), uděluje **CremonaTools**
- **Václav Pikrt** (Česká republika)
- **Marianne Beatrice Jost** (Itálie)

Výsledky zvuku (tónová kvalita nástroje), vítěz získává **Zlatou medaili za nejlepší zvuk**:

- **Václav Pikrt** (Česká republika), uděluje **WARHAL**
- **Susanne Riebeschl** (Německo)
- **Piotr Pielaszek** (Polsko)

Cena za nejlepší **umělecký dojem** (nástroj + hlavice):

- **Piotr Pielaszek** (Polsko), uděluje **Jaroslav Svěcený**, patron soutěže

Cena za nejlepší **čistotu provedení** (nástroj + hlavice):

- **Marianne Beatrice Jost** (Itálie), uděluje **Polský houslařský svaz**

Cena za nejlepší **grunt a lák**:

■ **Lison Bettler** (Španělsko),
uděluje **Polský houslařský svaz**

Cena nejlepšímu českému účastníkovi:

■ **Václav Pikrt** (Česká republika),
uděluje **Magistrát hlavního města Prahy**

Z uvedeného není patrné, že kolegiální atmosféra soutěže byla inspirující, uvolněná a mimořádně přitažlivá. Soutěž doprovázely přednášky, které poskytl francouzský člen poroty Patrick Robin, renomovaný výrobce strun ze Slovenska Bohdan Warchal a vedoucí Výzkumného centra hudební akustiky Ing. Zdeněk Otčenášek, PhD. Často bylo vidět hlučky houslařů konzultujících svůj nástroj s některým z porotců a k velmi dobré pohodě přispěl generální sponzor uspořádáním večerního jam sessionu na parníku. Poměrně zajímavé bylo také zařazení dvou koncertů. První z nich probíhal „za provozu“ v době vyřezávání hlavic, a tedy i za účasti publiku. Houslista Jaroslav Svěcený za doprovodu cembalistky Jitky Navrátilové přednesl populárně naučný koncert se vzácnými nástroji ze Státní sbírky hudebních nástrojů, tedy nástroje od Antonia Stradivariho z roku 1729 pojmenovaného „Libon“ a houslí Josepha Guarneria del Gesù z roku 1744 s názvem „Princ Oranžský“. Tyto nástroje byly vystaveny po celé čtyři dny soutěže, nebyly ovšem vystaveny poprvé, jak praví legenda pořadatele, protože veřejnost si je mohla prohlédnout již od května loňského roku při výstavě v Českém muzeu hudby pod názvem Josef Suk. Housle – můj osud, která byla plánována do 30. září 2016 a posléze byla ještě do 2. října prodloužena. Druhý koncert byl standardní – v sobotu 3. června, před vyhlášením výsledků přednesl Pavel Šporcl skladby pro sólové housle (*Johann Sebastian Bach, Eugène Ysaÿe, Niccolò Paganini, Pavel Šporcl*) a na závěr večera zahrál ještě na housle letošního vítěze soutěže Piotra Pielaszka.

Po uzavření minulého ročníku soutěže v Náchodě bylo dost otázek, včetně finančních, které nevěstily mnoho dobrého do budoucnosti. Ale jak řekl v rozhovoru ředitel soutěže Jan Baptista Špidlen, který do soutěže investoval jednak inovace a jednak osobní, vyloženě „pracovní“ angažovanost, rozhodující bylo nadšení a vzájemná pomoc: „... v Náchodě, přestože měla soutěž přechodné bolesti, byla úžasná atmosféra. Bylo to takové domácké, příjemné, jakoby rodinné, nebyla to konference, kde jsou hlavně reklamy a billboardy... Bylo to spíše improvizované a fajn. No a snad se nám letos podařilo vše zachovat a udržet, i když tady to mělo větší rozsah, prostředí je jiné, je to trochu okázalejší, asi ne tolik rodinné, ale mám pocit, že ti soutěžící si to užili stejně nebo ještě lépe. Idea téhle soutěže je, že všichni, když přijedou, budou něco dělat společně, a to je to výjimečné, co jinde není. A lidé nás za to velmi chválí a slyšel jsem i takové ocenění, že se jedná o novou dimenzi, o budoucnost. Porotce Peter Bear byl úplně nadšen, ostatně všichni porotci i sponzoři byli nadšeni. A všichni říkali, příště zase a lépe, počítejte s námi. Asi jsme se takto upsali k dalšímu ročníku, jen doufám, že ještě stihnu udělat nějaké housle.“ ■

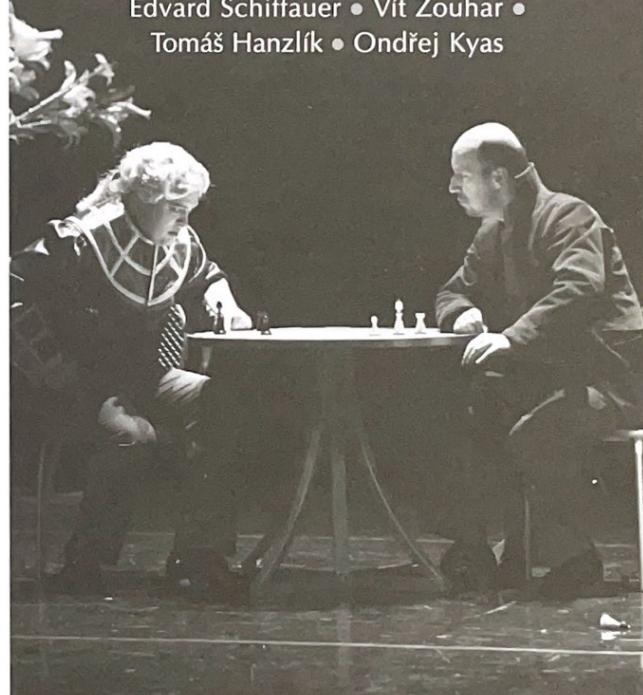
13. ROČNÍK FESTIVALU HUDEBNÍHO DIVADLA

OPERA 2017

PRAHA 13. ZÁŘÍ 2017 – 5. LISTOPADU 2017

Od barokní opery po současnost.
Nejlepší české a slovenské
inscenace.

Johann Adolph Hasse • Georg Friedrich Händel • Luigi Cherubini • Gioachino Rossini • Ambroise Thomas • Giuseppe Verdi • Jules Massenet • Giacomo Puccini • Maurice Ravel • Bohuslav Martinů • Ján Cikker • Grigorij Frid • Iannis Xenakis • Edvard Schiffauer • Vít Zouhar • Tomáš Hanzlík • Ondřej Kyas

JEDNOTA
HUDEBNÍHO
DIVADLA

Národní divadlo

Festival se koná za podpory Ministerstva kultury ČR, Hlavního města Prahy, Ministerstva kultury SR a všech zúčastněných divadel.

www.festival-opera.cz